

SÜMEG ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetések egység szerint. A nyílt lór sora 1 korona</p>
--	--	--

Széljegyzetek.

Lassan továtűnt az idej enyhe tél és átvette uralmát a tavasz. A gazdasági munkák javában folynak mindenfelé. A tavasznak vetése már vége felé közeledik, azonban aggódunk, vajjon az őszi vetésekben a túlságosan enyhe időjárás nem fog-e valami utókövetkezményekkel járni. Ma még panaszok e tekintetben csak ritkábban hallatszanak. Félő azonban, hogy a vetések fejlődésének előrehaladtával a panaszok mind gyakrabban lesznek. Az enyhe tél ugyanis a gabonafélék legkülönbözőbb rovarellenségeinek nagyon kedvezett. Különösen a hesszeni légy kártételeitől tarthatunk. Igen sok buzatóben megvan már a hesszeni légy álcája. E veszedelmes rovarellenség, ha nagyobb mértékben talál föllépni, kiszámíthatatlan károkat okozhat vetéseinkben. A rozsdától is van okunk félni, erről is több oldalról hallottunk panaszokat. A földművelésügyi miniszter jelentése a vetések fejlődéséről maholnap nyilvánosságra kerül, ebből majd meglátjuk, milyen a mezőgazdasági helyzet, tartani lehet, hogy rosszabb, semmint azt ma gondolnók.

Az Erdélyi szász gazdasági egyesület a kor színvonalán álló gazdál-

kodásnak kisgazdáink körében való bevezetése érdekében mindent elkövet. Így pl legutóbb jutalomban részesítette azokat a kis gazdákat, akik falujukban elsőnek vezették be s veték használatba a modern ekét, jutalomban részesítette azokat a kisgazdákat, akik udvarukban a trágyadombot a leggondosabban kezelték. E jutalmakkal akarja az egyesület az okszerű gazdálkodást előmozdítani.

Amily szép és dicséretes az egyesület törekvése az okszerű gazdálkodásnak a legszélesebb körökben való előterjesztésére, olyan sajnálatos az, hogy gazdáinkat jutalmakkal kell buzdítani arra hogy saját érdekükben cselekedjenek. Annyira idegenkedő a mi gazdaközönységünk minden újítás bevezetésével szemben, hogy az igazán bámujtatos Pedig ezzel a maradi gondolkodásmóddal eredményes küzdelmet a lélfentartásért nem lehet folytatni. E tekintetben úgy látszik ma is ott tartunk, mint száz évvel ezelőtt, amikor a lucerna termesztését szintén jutalmazásokkal kellett előmozdítani. Ma már legalább ennek érdekében kevesebbet kell agítani, mert a tapasztalat rávitte gazdáinkat, hogy takarmány természetesen nélkül nincs gazdálkodás. Lehet, hogy idővel a többi újabb tapasztalatot alapuló üzemi, gazdálkodási módszer is népszerűvé

lesz, de addig mennyi munka, mennyi tőke megy veszendőbe.

Örömmel konstatáljuk azonban, hogy Sümege vidékén kisgazdáink gazdálkodása egyre magasabb színvonalról tanuskodik. Még ugyan sok a javítani való, de azért szép eredményekről számolhatunk be.

Nem egy községünk állattenyésztése virágzó. Szép állatokat produkálnak, amelyeket ugyancsak drága pénzen értékesítenek. Mennyiségre is folyton emelkedik a hasznos házi állatok száma.

Módosabb kisgazdáink egyre-másra látják el gazdaságukat gépekkel. A közönséges rostától a vetőgépig megszerzik a szükséges gépeket, mert immár belátják, hogy a gépekkel mennyire emelik gazdaságuk színvonalát és jövedelmezőségét. A szociális érzésnek pedig szép jele, hogy aki egymaga nem bírja, az másik gazdátársával összefogva közösen veszi meg a drágább gépeket.

Egyik-másik községünk gazdái be rendezték a műtrágyázást is. Itt is összefognak, vaggonszámra megrendelik a műtrágyát s maguk között szétosztják. Ebben a haladásban szép érdeme van a Sümegevidéki gazdakörnek is. Ez már közel 25 éve szol-

Az ör.*

(Kossuth-legenda.)

Vén katona, mint a cövek,
Áll a kaszárnya szögletén.
Midőn az ezred elfutott,
Őt ott feledték őrhelyén.
Múlnak lassú hetek, havak,
De ő nem tágit egy tapodtat,
Ha kérded, zordan így felel:
— Nem! engem ide állítottak!

Csendes, legyőzött béke van
Mindenfelé, amerre lát.
Körülveszi népcsofólet
S biztatják a vén katonát:
— Nincs semmi szükség itt reád,
Meghódoltak az elbukottak,
Serged letette fegyverét . . .
— Nem! engem ide állítottak!

Csak áll merőn. Feje fölött
Év év után úgy tűnik el,
Mint bérce fölött szálló tavasz
Fecskeível, felhőivel.

* Mutató Zempléni Árpádnak Turáni dalok című kötetéből.

Mind korcsabb lesz a nemzedék,
Az agg vitéz is mind kopottabb,
De mégse csügged őrhelyén:
— Nem! engem ide állítottak!

Egy zúzos téli estvelen
Vendége jó, a vén halál.
Didergő csontja úgy zörög,
Amint a hős élébe áll.
— Vén bajnok, jöszte már velem!
Bajtársaid rég elnyugodtak,
Ágyon, bitófán, harcterem . . .
— Nem! engem ide állítottak!

De ha föleseng a kard megint,
A kürt harsányan tárogat,
Szabadságért esatába hiv
Minden vitézt, minden hadat,
A szolgaság, a bűn, nyomor
Láncát letépve emberré lesz:
Közéjük áll harcolni, győz —
És aztán megtér ezredéhez.

A japáni nők.

A szegény kis japáni nők nagyon csunyak.
Ezt a kissé durva állítást csak azért bo-
csátom előre, hogy utóbb a gyönyörű kis

kezeket, a rizsponnal, arannyal és egyéb mesterséges szerekkel elcsúfított, de mindamelllett mégis bájos arcvonásokat annál jobban eldicsérhessen.

A szem oly piciny, hogy az ember alig látja. Két szűk vágás és egészen mesés bájú, fényes, kacér szemgolyók.

Hát még a szemöldökök!
Mintha valami nagy művész a legfinomabb ecsettel rajzolta volna oda. De azért még nem ismertem európai festőt, ki a japáni nők e különleges szépségét valamely arcképen hiven utánozta volna.

Az arc többi részei az illető egyéniség társadalmi állása szerint különféle kifejezést mutatnak. A köznépnél az ajkak vastagok, az orr rövid és lapos, míg a nemességénél a a száj szélei vékonyabbak, az orr hosszabb, és szebb, sőt gyakran hajtott sas-orrfélüket is látunk.

Nem ismerek népet a földön, melynél a különféle társadalmi rétegekben a női típusok oly határozott különbséget mutatnának, mint Japánban. A japáni parasztasszony arc-bőre sárgás, termete erős és zömök, míg a városi nő arca fehér, testalkata vékony mint valami beteges európai nőé. Testük a faj elsatnyulására mutat, mintha nagyon, de nagyon régi lenne s ennél fogva túlélte volna magát. A főrangú nemesség között a bizonyos örökökévaló semmittevés és folytonosan apró, töredékeny trágyákkal való mulatás utoljára évezredek folytán egy inkább játékbábúhoz, mint emberekhez hasonló női faj

gálja a vidék kisgazdatársadalmának érdekeit s buzgón dolgozik azon, hogy a gazdálkodás színvonala emelkedjék.

E célból évről évre állatdíjazásokat rendezett, a falvakban gépeket osztott szét teljesen ingyenes használatra, nemes baromfiakat és gyümölcsfát szerzett gazdáink részére.

Azonban a világ halad. Vele haladnia kell gazdáinknak is, hisz hazánkban a mezőgazdaság fejlesztése elsőrendű nemzeti érdek és feladat. Ebben a fejlődésben további szép hivatás vár a gazdakörre is. Ezt a szép hivatást azonban annál nagyobb sikerrel töltheti be, minél nagyobb számban tömörülnek melléje vidékünk kisgazdái.

Kisgazdáinknak eme tömörítésén dolgozzanak szíves szeretettel mindazok, akik népünk gazdasági fejlődése iránt érzékkel bírnak és ezt szívükön viselik.

Az utolsó nemesi felkelés.

Országos ünnep.

Még benne vagyunk március idusának forró hangulatában és már ismét újabb, nagy és emlékeztető évforduló megünneplésére készül az ország népe. Ez az országos ünnep, mely az utolsó nemesi felkelés hű tükrét helyezi a nemzet elé, egyben rehabilitálni óhajtja az abban részvett apáinkat, kiket gyávasággal vádolt és bélyegzett meg gyűlöletes ellenségünk: Ausztria.

A múlt évben volt száz éve annak, hogy egész Európán győzedelmesen vonult keresztül a francia kard; Napoleon lába előtt fekdtek a legnagyobb birodalmak.

Az újkori világhódító a Habsburgok trónját is le akarta dönteni; a megsemmisülés veszedelme fenyegette Ausztriát.

I. Ferenc császár fegyverbe szólította a magyar nemességet trónja megmentésére, Ausztria védelmére.

A harc kimenetele ismeretes: Napoleon megsemmisítette az osztrák haderőt és Ausztria csufos vereségét az inszurgensekre hárította, ezeket állította pellengére és vádolta meg gyávasággal.

teremtett, melynek szeméből a fiatalsággal együtt már a halál komolysága is kirehető.

Európában azt hiszik, hogy Japánban a nők különféle virágot, madarakat vagy egyéb meszeszerű állatokat ábrázoló tarka himzésekkel telt ruhákat viselnek.

Ez nem áll. Ilyesmí csak a színházokban látható, vagy pedig egy bizonyos osztályú nők különlegessége, kikről itt nem akarok beszélni. A japáni nők mindannyian sötétzsinű ruhákat viselnek. Többnyire gyapot vagy hasonló szövetű úgynevezett tengerész- (Marine) kék kelméket lehet látni. A bő ujjakból kilátszanak a világos-barna gömbölyű karok, melyek rendszeren finom és szép kezekben végződnek.

Othonukban sohasem zsémbelnek és nem ismerem japáni embert, ki e részben felesége ellen panaszkodni volna.

Gyermeküket valóságos majom-szeretettel dédelgetik és még a legszegényebb tokioi napszámos is ritkán megy haza, hogy gyermekeinek ha egyebet nem, legalább egy-két szál virágot ne vinne. Japánban a szegény emberek házában csakis ügyes és csinos apró tárgyakat lehet látni. A nélkülözhetlen teadény tisztá és a háztartás többi eszközeivel kifogástalan rendben tartatik.

A japáni pórno még az ország legtávolabbi részeiben is sokkal finomabb és miveltebb, mint nálunk.

Osztrák források nyomán irt történelmi munkák egész sorozata száz esztendőn keresztül kompromittálta a magyar nemzet vitézi bátorságát, sőt akadtak magyar történetírók is, akik egyetértve az osztrák felfogással, az utolsó nemesi felkelést nemzetünk és hazánk szégyenére állították be a világtörténelembe.

Ausztria, mely a múlt évben nagy ünnepek rendezésével adózott az 1809-iki háborúban elesett osztrák katonák emlékének s a csatát veszített János főherceget úgy igyekezett fellüntetni, mint a legjelesebb hadvezért, megismételte vádjait: gyávasággal bélyegzvéen meg a magyar inszurgenseket.

Magyarország hazafias vármegyéi ez év május havában a Győr melletti Kismegyeren rendeznek országos ünnepséget az utolsó nemesi felkelés emlékeztetésére s ennek az ünnepnek az ad rendkívüli dísz, hogy olyan történelmi munkát ad a nemzet kezébe és az egész művelt világnak, amely a száz éven át — osztrák forrásból eredőleg — kompromittált inszurgenseket rehabilitálja.

Az utolsó nemesi felkelésben részt vett vármegyéik jeles történetírónkat, Kiss István dr. győrvármegyei főlevéltárost bízták meg az insurrekció történetének megírásával.

Kiss István dr. nagybecsű munkája most került a könyvpiacra, amelynek csak egyetlen hibája van, hogy t. i. nem adták ki valamennyi művelt nemzet nyelvén, megismertette azokat az utolsó nemesi felkelés igaz történetével.

Lapunk szűk tere — sajnos — nem engedí, hogy a becses, szinte szenzáció számba menő hatalmas történelmi munka anyagát kellően ismerjessük és méltassuk, azt azonban mint örvendetes ténnyt le kell szögeznünk, hogy az abban felhalmozott források szerint megjelölt adatok, okmányokkal igazolt tények megdöntik az osztrák történelmi irodalom hazugságait és egész Ausztriának szemébe vágja megbizhatatlanságát, a történelmi igazságok meghamisítását.

A mű vármegyéinket is közelebbről érdekli, mert a megyei felkelő hadak szereplését is bőven ismereti.

Alig jelent meg a nemzet becsületét közelebbről érdeklő munka, mely oly nyomasztó érzéstől szabadította fel a nemzetet.

Az országos ünnepet rendező vármegyéik méltóbb, szebb emléket nem állíthattak apáinknak, mint hogy a gyávaság bélyegét róluk levéve, a történelmi igazságnak megfelelően átutalták azt annak, akit megillet — az osztrák haderőnek.

Az utolsó nemesi felkelés nevezetes évfordulóját ez év május havában ünnepli meg az ország és nemzet.

Ez az ünnep most már fényes lehet, mert az utolsó nemesi felkelésben részt vett apáinknak az elismerés pálmáját nyújtja, ezredéves dicsőségünket régi fényében ragyogtatja az insurrekció története.

Az ünnepen, mely — mint már említettük — a Győr melletti Kismegyeren a döntő ütközet színhelyén lesz, képviselteti magát az insurrekcióban résztvett valamennyi vármegye.

Godá Béla győrvármegyei alispán elnöklété alatt egy nagy bizottság készíti elő az országos ünnepséget.

Színház Sümegen.

A múlt év folyamán Sümegen színi egyesület alakult. Célja az, hogy tömörüléssel elsőrendű vidéki társulatot hozhasson Sümegre. E cél elé jelenleg súlyos akadályok emelkednek. Sümegyet Fehér Vilmos színgazgatónak osztották ki s ennek következtében Sümegre más társulat nem jöhet. Az egyesület választmánya folyamodott ugyan mostanában a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, hogy Sümegyet a székesfehérvári, esetleg a győri vagy pécsi kerületbe tegyék, de ez a kérvény elintézést hamarosan nem nyer s ha elintézik is, kétséges, hogy ez évre a kérelmet teljesítsék.

Fehér viszont még e hóban Sümegre óhajt jönni. Emiatt megkérte a színi egyesület választmányát támogatás végett. Kérélméhez

a következő ajánlatot csatolta: 1. Két bemutatkozó előadást tart, ennek sikeréhez képest döntson a választmány: megérdemli-e a társulat a támogatást. 2) 20 előadásra jő, ebből 15 előadásra 1 K 60 fillérjével hajlandó bármelyik előadásra használatos szelvényeket adni bérletjegy helyett, tehát a bérlet nem lesznek előadásokhoz kötve. 3) Vendégszerepeltet egy budapesti elsőrendű művésznőt három előadásra, a szelvények minden áremelés nélkül érvényesek lesznek. A műsor a következő darabokból áll: Erdészleány, Dollárkirálynő, Három feleség, Elvált asszony, Tilos a csók, Obsitos, Csókkirály, Tatárjárás, Luxemburg grófia, Színészvér operettek, Hivatalnok urak, Taitfun, Kék egér, Császár katonái, Jack, a senki, Tanítónő, Izrael, Toloncun, Forradalmi nász, Makrancos hölgy színművek.

Fehér társulata most Csáktornyán szerepel. Muraköz lapársunk szinte áradozó dicsőrettel beszél a társulatról. Az egyes tagoktól is, az összjátékról is. A csáktornyai közönség melegen pártolja Fehérét. A színi egyesület választmányának április 1-én tartott gyűlésén jó hatást keltek ezek a kritikák, valamint az az előzékenység, amelyet Fehér igazgató az egyesülettel szemben tanúsít. E hatás alatt meg a kényszerítő szükség előtt is meghajolva, a választmány nem zárkozott el Fehér ajánlata elől, de a végleges döntést a tartandó két próbaelőadás utánra hagyta.

Szerintünk legokosabb volna, ha ebben a főbenjáró kérdésben a közgyűlés döntene s mivel egyhamar nagyobb városi szintársulat Sümegre nem jöhet, elfogadná Fehérnek sok tekintetben előnyös ajánlatát.

Forgács.

Olvasom az ököritő borzalmas szerencsétlenséget. Amint előttem sírnak-rínak a fekete betűk: szívem elfogódik, torokom összeszorul, fejem belefájdul. És együtt siratom a siratókkal az elpusztult 413 főnyi színmagyar népet.

Amint leltem előtt ott látom az egymásra halmozott szenes, megcsontult hullák vérfagyasztó, álmokergető rémes képét, önkéntelenül föltámad bennem a gondolat, hogy nálunk az Úrnak napja a testi-lelki veszedelmek napja is. A bűnesetek, a szerencsétlenségek tele száma éppen vasárnap és ünnepeken esik meg. Ezt mutatja a statisztika. Ezt a tanulságot vonjuk le vidékünk bűneseteiből is, mert ahány emberélet a bicska áldozatául esik, azt mind a vasár- és ünnepnap esti kocsmái mulatozás oltotta ki.

A legújabb eset: husvét másnapján is Káptalanfán egy gyepükajáni legényt szúrt agyon a bicska.

Véget kell ennek vetni. Ha ünnep, legyen ünnep. Nyissák ki a templomokat, de zárják be a kocsákat. Úgy mint Angliában és Amerikában van. Legyen az államnak néhány millióval kevesebb jövedelme az alkoholtól, de maradjon meg a vasár- és ünnepnap szentsége, maradjon meg a nép erkölce, testi lelki egészsége és élete. Mert ez az alkohol gazdálkodás valóságos rabló-gazdálkodás. Nem csak a népen, hanem a nép által az államon is.

Csak hogy de sok víz lefoly addig a Dunán, amíg a vasárnap alkoholt folyásnak gátat vet az állam. Addig a közigazgatás arra hivatott embereire vár a feladat, hogy lehetőleg korlátozzák a vasár- és ünnepnap alkoholfogyasztást s vele a nép testi-lelki egészségének súlyos hanyatlását.

Bárd.

— Széchenyi ünnep az iskolákban.

A vallás és közoktatásügyi miniszter 576—1910. számú rendeletével elrendelte, hogy április 8-án az iskolákban Széchenyi István gróf halálának 50-ik évfordulóját megünnepeljék.

H I R E K .

— **Emlékezzünk nagyjainkra : április 8-án, a jövő pénteken lesz Széchenyi István gróf halálának 50 éves évfordulója.**

— **Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe 1910-ben.** Ritkán szokott előfordulni, hogy Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe nagypéntekre essék, mint az idén történik. Ez okból az idén Krisztus halálának gyászos emléknapja miatt holnap április 4-én, fogjuk ezt az ünnepet megülni. Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe a katolikus egyház közel kétezer éves történelmében mindössze 56-szor esett nagypéntekre. A most folyó huszadik században még 1921-ben és 1932-ben fog nagypéntere esni Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe.

— **Eljegyzés.** *Nedeczky* Jenő nagyszombati szolgabíró március 28-án eljegyezte *Eitner* Zsigmond volt országgyűlési képviselőnek leányát, *Margitát* Sümegen.

— **Bizalom Eitner Zsigmondnak.** Március 30-án d. e. Zalaszentgrótról *Saly* János ipartestületi elnök vezetésével az ipartestület nevében mintegy 20 tagból álló küldöttség jelent meg Sümegen *Eitner* Zsigmond v. országos képviselő előtt. A küldöttség szónokája *Vért* József ipartestületi jegyző volt, aki lelkes hangú szép beszédben tolmácsolta a szentgróti iparosok mély köszönetét és hálaát, melyet *Eitner* Zsigmond eddigi képviselői működésével lelkiükben fakasztott, egyúttal biztosította, hogy jövőre is teljes bizalommal és szeretettel viseltetnek irányában. *Eitner* mélyen megindította a szentgróti iparosok őszinte ragaszkodásának eme közvetlen megnyilatkozása és kijelentette, hogy ezután is teljes erővel fog dolgozni a nemzeti munkában elsősorú számottevő iparoság érdekeiért, valamint melegen szíven viseli minden rendű és rangú polgárlátsáának javait. A küldöttség élénk tetszéssel fogadta *Eitner* Zsigmond szavait s tőle meghatva vett búcsút.

— **A Goldmark-ünnep.** Megírtuk, hogy Keszthely városa nagy ünnepek keretében üli meg *Goldmark* Károly zeneköltő születésének 80-ik évfordulóját. Az ünnepre egy 4 tagú küldöttséggel hívatta meg a város. A küldöttség március 22-én tisztelgett az agg zeneköltőnél s jól eső örömmel fogadta a meghívást, azonban arra kérte a küldöttséget, hogy az ünnepet május 21-én rendezék, mert 18-án a bécsi burgszínházban, 19-én pedig a budapesti operaházban rendeznek tiszteletére díszelőadást s ezeken való megjelenésére már előbb kötelező ígéretet tett. E szerint az ünnep Keszthelyen május 21-én lesz.

— **Magyar név.** *Kohn* Sámuel csáktornyai lakos, valamint kiskorú gyermeke, *Magda* vezetéknévét *Nyiri*-re magyarosította.

— **Jelölés.** A zalaszentgróti kerületben megindult a választó mozgalom. A néppárt egy-két hete *Berényi* Jenő szentgróti földbírtokos elnökletével Zalaszentgróton megalakult. Március 30-án Sümegen a szent Ferenc-rendi zárda refektoriumában főként a kerületbeli papság részvételével gyűlést tartott, ezen *Robicsék* Ferenc budapesti szeminariumi aligazgatót jelölték. A függetlenségi párt jelölt gyűlése holnap, április 4-én d. e. fél 11-kor lesz a lövő kertben, amelyre plakátokon az egész kerület polgárságát meghívták. A fölhívás melegen emlékszik meg *Eitner* Zsigmond eddigi képviselőnek az országos politikában és a kerületi érdekek szolgálatában kifejtett működéséről. A gyűlés valószínűen csatlakozik a függetlenségi (Justh) párt középpontjának jelöléséhez aki a szentgróti kerületbe ismét *Eitner* Zsigmondot jelölte. A függ. párt löbbi jelöltje: Nagykanizsán *Batthyány* Pál gróf v. főispán, Keszthelyen *Batthyány* József gr., Zalaegerszegen *Bosnyák* Géza, a megyei függ. párt elnöke, Csáktornyan *Filipics* Lajos, Letenyén *Dobrovics* Milán, Alsólendván, *Pataki* Kálmán. A tapolcai és a baksai kerületben, még jelölés nem történt.

— **Jegyzőválasztás Káptalanfán.** Káptalanfának érdemes jegyzője, *Ley* János hosszú betegség után meghalt. Betegsége alatt helyettese *Tóth* Géza okleveles jegyző volt. A jegyzői állás betöltésére március 30-át tűzte ki a helybeli szolgabírói hivatal. E napon szállott ki *Vizkelety* Árpád dr. szolgabíró a választás megejtése végett Káptalanfára. Ide gyűlt össze a jegyzőségbe tartozó 3 másik község: Gyepükaján, Hany és Bodorfa képviselőtestülete is. A választás aktusa reggel 9 órakor megkezdődött. A választást vezető szolgabíró a 7 pályázó közül első helyre *Tubl* József csabrendeki másodjegyzőt, a második helyre *György* Elek sümegi adóügyi jegyzőt, a harmadikra pedig *Szűcs* Döme nyirádi helyettes jegyzőt jelölte s az együttes képviselőtestület tagjait szavazásra hívta föl. Ezek azonban *Tóth* Géza káptalanfai hely. jegyző mellett foglaltak állást s a szavazástól tartózkodtak. Erre *Vizkelety* szolgabíró megokolta a tett jelölést, avval, hogy *Tubl* 10 éve működik a járásban, működésével a felettes hatóság teljes elismerését vívta ki s így teljesen méltó az az előlépésre. Azután öt pernyi gondolkodási időt adva, újra fölhívta a képviselőket, hogy a szavazást kezdjék meg. Ekkor *Barcza* László földbírtokos és *Lengyel* Ármán dr. körorvos csabrendeki lakosok leszavazták *Tubl* József-re, míg a 4 község valamennyi képviselője tartózkodott a szavazástól, a jegyzőkönny aláírását is megtagadták s a választás ellen föllebbezést jelentettek be. A szolgabíró erre átadta *Tublnak*, akit megválasztott jegyzőnek jelentett ki, a jegyzői hivatalát. Mikor azonban a községi pénztárakat kellett volna átadni, mind a négy községi bíró megtagadta azt. Most a községi bírák ellen fegyelmi eljárást indítanak ellenszegülés címén. Érdekkel várjuk a jegyzőválasztás következményeit. Mindenesetre példaképpül szolgál a káptalanfai körjegyzőség lakosságának józansága, mikor a tagadhatatlanul izgalmas jegyzőválasztáson megőrizve hidegvérrel, minden törvényellenes cselekedettől tartózkodott.

— **Bacsányi emléktábla.** A veszprémi főgimnázium lelkes ifjusága nemrégiben elhatározta, hogy *Bacsányi* Jánosnak, a sokat szenvedett igaz magyar költőnek emléket a főgimnázium falába illesztendő emléktáblával fogja megörökíteni. *Bacsányi*, aki *Tapolcán* született s kinek sírja *Linzben* van, a veszprémi gimnáziumba is járt. Ennek emlékére is szolgál az emléktábla. A táblát a bizottság elhatározására *Veszprém* szülöttet, a jelenleg *Bruxellesben* tartózkodó *Csikász* Imre fogja készíteni. A leleplezés május végén, legkésőbb azonban június közepén lesz.

— **A sümegvidéki v. keresztgyesület** évi rendes közgyűlését ma délután 2 órakor tartja a polgári leány iskolában.

— **A perlaki vízművek építése.** Irunk már a perlaki vízművekről, azokról az amerikai stílusú, kolosszális tervekről, melyek szerint egy nagykonceptiójú magyar mérnök *Perlak* környékén a *Dráva* folyó sodrát óriási turbinák közvetítésével rendkívüli méretű ipari felhasználásra szándékozik értékesíteni. Nem kevesebb, mint huszonöt millió koronás befektetésről van itt szó. *Szűcs* Béla mérnök terveinek megfelelően a turbinák által fejlesztett villamos áram egész Budapestig elvezethető lenne és vármegyénkben, *Perlakon* is egész csomó keletkező nagy iparvállalat láthatna el hajtóerővel. A nálunk szokatlan nagyságú vállalkozás iránt melegen érdeklődött a budapesti általános villamossági részvénytársaság is, amely, mint az alábbiakból kitünik, úgy látszik már magáévá tette a vállalat tervét és annak létesítésére már a szükséges előkészítő eljárást is megkezdte. Vármegyénk alispánja a Budapesti általános villamossági részvénytársaságnak a *Dráva* folyónak a *Mura* torkolata fölötti szakaszán az ország határáig rendelkezésre álló vízi erőnek kihasználására szükséges létesítmények tervezéséhez a vármegye területén tejesítendő előmunkálatokra az engedélyt 21003-909. sz. határozatával egy évre megadta. Más szóval: az említett cégnek megengedte a vármegye alispánja,

hogy a tervezett vállalat céljaira szükséges előnyömosásokat és tanulmányokat megindíthassa és a szükséges felmérési munkálatokat foganatosíthassa. Úgy látszik tehát, hogy a szinte hihetetlenül nagyszabásúnak ígérkező zalamegyei vállalat a felmerült kétélyek dacára is a legkomolyabb megvalósulás útján halad. És ez ránk is fér.

— **Vásárhír.** A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy a *Zalalöv* községben f. évi június 13-ára eső országos vásárt ez évben június 6-án tarthassák meg.

— **A csáktornyai katonaság.** Már évek óta sürgeti a csáktornyai társadalom, hogy magyar katonaságot kapjon. A kérdés tulajdonképpen azóta van napirenden, mióta a lovaskaszárnyát Csáktornyan felépítették. Úgy látszik azonban, hiába való minden érvelés. Minden argumentum mellett ugyanis az az argumentum a döntő, melyet katonai szempontból állítanak előtérbe. Ez alapon utasították el Csáktornya képviselőtestületét is, hogy m. évi októberi gyűlésén hozott határozata alapján a horvát ulánusoknak huzársággal való kicserélését kérte. A honvédelmi miniszterium száraz argumentuma, hogy csakis a katonai érdekek azok a szempontok, melyeket a csapatok elhelyezésénél szem előtt tart.

— **Körjegyzői lakás.** Kiszgöbön körjegyzői lakást építenek. Az előirányzott összeg 25 512 K 1 fillér. A versenytárgyalás április 5-én d. u. 1 órakor lesz Kiszgöbön a körjegyzői irodában. A várt ajánlatokat e nap d. e. 10 órájáig kell beadni.

— **Cementgyár Perlakon.** Egyik februári számunkban már megemlékeztünk arról, hogy *Perlakon* beton- és cementgyár van alakulóban. Az új iparvállalat *Muraközi Cementgyár* címen e hó 13-án tényleg létesült is. Ekkor volt a részvénytársulat megalakulása, mely a vállalat létrejöttét immár teljesen biztosítja. A vállalat 40 ezer korona alaptőkével kezdi meg működését. A vállalat élén, mint elnökgazgató, *Kemény* Fülöp dr. perlaki ügyvéd áll, alelnök pedig *Dénesi* István. Választottak még 4 igazgatósági s 3 felügyelő-bizottsági tagot is.

— **Turáni Dalok.** Mondai és történelmi hőseink. *Zempléni* Árpád új verses kötetében valóban új világot nyújt az olvasónak: az ősi szittya mítoszok világát. Az urál-altáji népek népköltési hagyományából merítette a szerző e világtörténelmi körképnek néhány jellemző darabját. Régi pogány mondák isten-alakjai kezdik a sort: *Numi Tárom*, az égisten, a mongol népek *Zeüszé*, *Jelempü* a világteremtő turáni *Prométhéusz*, *Kant Torrem* hadisten, *Völand* napisten, a germánoknak is kedvelt és népszerű ősvadásza, *Istár*, a babilóniai szerelem-istennő, minden *Vénu*. sok őse, merülnek föl a hitregés őskorból

Mit kell innom,

miután orvosom megmagyarázta, hogy a babkává az én egészségemnek ártalmas?

Válasz:

Kathreiner-féle Kneipp malátakávé, mely egy sajátos eljárás által, a babkává ízt és zamatját nyeri, amellyel tápláló és olcsó. Nem létezik job által reggelire nagyok és kicsinynek!

Az ókori történelmi időkben *Nabukudrusz-ur* és *Atilla* alakja nyomul legjobban emlékeztünkbe. Magyar tárgyai közül a pompás humorú *Szentgalleni kaland* ködmenes huszárai, továbbá a halálsejtelmekről győtrött *Lavotta* és a küfsteini várforgását hősileg szenvedő *Teleki Blanka* grófnő alakja legutóbbiak. A kötetet, végtelenül komor képekkel a *Tűz-ozon* című regé zárja be, mely az árjak és sárgák élethálójáról énekel, melybe az emberiség bele pusztul. Napisten elmenekül, a szárazföld pedig visszahúzódik az óceánba, melyből a világteremtő Jelemi egykor kiemelte. Gazdag változatosság, jellemző vonások, sötét és vidám színek és az időbeli és térbeli távolságokat figyelembe véve, meglepő összhang vonul át e nagyszabású világgépen. Zempléni magyar nyelve és verselő művészete ez új munkájában legjobb klasszikusaink mellé állítható.

A *Turáni Dalok* Budapesten, a Franklin-Társulatnál jelent meg minden hazai könyvkereskedésben kapható. Ára füzve 5 korona, sifiszertű díszkötésben 8 korona. (M. G.)

— **Tél a tavaszban.** Hetekig tartó hűvös, szeles időjárás után március 30-án reggel arra ébredtünk, hogy vastag hólepel fedi az uccákat, a háztetőket, a fák koronáját. A hólepel azonban csakhamar tovaült. Külföldről azonban nagy havazásokat jelentettek. Galiciában fél méteres hó esett, Bécsben pedig nagy sereg hólapátolót kellett mozgósítani a hó eltakarítására. Nehezen tavaszodik.

— **Koritnica.** Mióta a rózsahegy—koritnicai vasut megnyitott, a gyógyulásra és üdülésre szoruló közönség fokozottabb mértékben keresi fel a magyar Karlsbadot: az ozonos levegőjű, gyönyörű fekvésű, festői Koritnicát. A közlekedés kényelmével a fürdő-közönség kényelméről való gondoskodás is karöltve halad. Ormay József dr. kir. tanácsos, főorvos, a fürdőtulajdonos, nem kímélve költséget és fáradságot, egész sereg új építkezéssel gyarapította a hatalmas fürdőtelepet. Tavaly épült a rendkívül kényelmes Hungária szálló, továbbá a modern kor igényeinek teljesen megfelelő új vizgyógyintézet, melynek berendezésével kevés világfürdő hasonlító intézete vetekedhetik. Tavaly adták át a forgalomnak a Stanek Albert új erdei sétautató, mely új, festői tájakat tár fel a Kárpátok változatos, meglepő panorámájából a sétáló közönség előtt. Gyomor, cukor és idegbetegeknek ma már igazán nem kell külföldi gyógyító fürdőkre törekedniök. Koritnica elismert kitűnő hatása vizeivel, subalpinikus levegőjével, klimatikus fekvésével, dietitikus konyháival és főleg kényelmes szállóival ma már minden hasonló külföldi fürdővel vetekedik. De nemcsak a betegek, hanem a fáradtak is megtalálják, — amit a fürdő mind fokozottab népszerűsége igazol — itt erősítő üdülésüket.

— **A Halley üstökös hőt fejleszt.** Az égboltozat nagy érdeklődéssel várt vendége, a Halley üstökös immár csillagászati műszerekkel látható, de szabad szemmel csak április közepe táján fogjuk észre venni. A csillagászok most sorra nyilatkoznak az üstökös veszélytelensége mellett s legutóbb Kövesligethy Radó tartott Budapesten érdekes előadást e tárgyról. Ezzel szemben André tanár líoni csillagász egészen új elméleteket hirdet. Szerinte május 18-án, mikor a föld keresztül megy az üstökös csóvján, igen tetemes hőemelkedésben lesz része a föld légkörének, olyan, mely fölértlenül észrevehető lesz, sőt kellemetlené válhat, noha veszedelemtől semmi esetre sem lehet szó. André a légkör és a csóva anyagának surlódásából magyarázza a hőfejlődést. A gázok mérges voltában André nem hisz.

— **Paraszt-észjárás.** A magyar paraszti eredeti észjárásáról és nyakasságáról közismert. Ha egyszer valamit a fejébe vett, nem akar attól eltérni. Egyik szomszédos községbeli atyafi a napokban egy szabómeszterhez tért be és ott beszédközben előhozta, hogy tőle az adóhivatal 12 korona jogtalan illetéket kér, pedig azt meg nem fizeti, még ha 100 korona perköltséget fizet is. Az élelmes szabó hamarosan kiegyezett a haragos

atyafival. 20 koronáért vállalkozott, hogy a dolgot rendbe hozza. Átvette a 20 koronát, nyugtázta, ezzel elment az adóhivatalba, kifizette a kérdéses 12 koronát a makacs atyafi helyett és zsebre vágott 8 korona fáradsági díjat.

— **Hirdetmény.** A zalaegerszegi kir. pénzügyigazgatóságnak 371/V. 1910 számú rendelkezése ezennel közhírré teszem, hogy mindazok a birtokosok kiknek földbirtokában 1910. évi január hó 1-től miveltési ág változása történik: nevezetesen szántóföldbe szőlőt ültetett, vagy szőlőtől szántóföldet készített stb. ezt a változástól számított 30 napon belül nálam pénzbírság terhe alatt okvetlenül jelentsek. Sümeg, 1910 március 31-én György Elek jegyző.

— **A jobbkezesesség eredete.** Egyik sokat vitatott kérdés az, vajon a történelem előtti kor emberei szintén jobbkezesek voltak-e, vagy pedig egyaránt használták mind a két kezüket? A klasszikus ókor népei már mind jobbkezesek voltak, hasonlóképpen a zsidók is. A bibliában ugyanis többször van kiemelve egyes emberek balkezessége. A A kőkorszakból fennmaradt szerszámok azonban azt látszanak bizonyítani, hogy azokat a jobb és balkézrel egyaránt használták. Valószínű, hogy az ember csak akkor kezdte jobbkezének az ügyességét fejleszteni, amikor harcosá és vadásszá lett.

— **A bicska.** Alig van nagyobb ünnep, hogy hol itt, hol amott vér ne fűstene pirosra az Úr napját. Most husvét hétfőjén Káptalanfán ömlött a piros vér, ontotta a bicska, áldozata egy gyepükajáni legény. A véres eset így történt: Káptalanfán nagy táncmulatság volt. A szomszéd Gyepükajánból is átment több legény, hogy a mulatságon résztvegyen. A káptalanfai legénység azonban nem akarta, hogy a vidéki legények is résztvegyenek a mulatságban s kizsárolták őket a kocsmából. Mikor a kocsmáros zárórakor kiűrtette a helyiséget, a káptalanfai legények még az uccán érték a gyepükajániakat. A találkozásból heves összeütközés, verekedés támadt. Egyszer csak fölkiált Székely Kálmán gyepükajáni legény: — Istenem, megszürtak. A kiáltás végét szakította a háborúságnak, a gyepükajáni legények közrevették megszürt társukat s indultak hazafelé. A megszürt legény azonban a vérvesztéséért annyira elgyöngyült, hogy tovább menni nem tudott. Erre társai karjukba vették s úgy vitték hazafelé. Mire azonban hazaértek volna, a legény kiszemelt, úgy, hogy reggel felé holtan szállították haza. *Berczely Kálmán dr.* 29-én kiszállott Gyepükajánba az orvosokkal. A boncolás megállapította, hogy Székelyt 2 szurás érte, ezek egyike halálos volt, mert a lapocka alatt a tüdőbe hatolt s ezt kereszttül szúrta. A vizsgálat erélyesen folyik, de vajon sikerül-e kikutatni a tettest, aki a sötétben orvítamadással egy fiatal életet oltott ki.

— **Az Első Magyar Általános Biztosító-Társaság** március 12-én tartotta évi rendes közgyűlését Csekonicus Endre gróf v. b. t. t. elnöklésével. Az igazgatóság részéről az ügyeket a társaság vezérigazgatója, Ormódy Vilmos főrendiházi tag adja elő.

Az igazgatóság fölolvastott jelentéséből, valamint az előterjesztett záró és mérleg-számlából kitűnik, hogy a lefolyt 1909-iki ötvenkettedik üzletév eredménye volt a társaság működése óta a legnagyobb s összességében a legkedvezőbb. Az évi 5.113.728 korona 98 fillér tiszta nyereségből az igazgatóság osztalékkul 1.500.000 korona összeget javasolt, tehát minden egyes egész részvényre 500 koronát, míg a nyereség többi része az alapszabályszerű levonások után a társaság dugszagdag tartalékainak és alapjainak további erősítésére szolgál. Az üzleti eredményhez méltó volt ezáltal is a társaságnak a közönség iránt tanúsított hagyományos áldozatkészsége. A közgyűlés az összes számításokat s az igazgatóság, illetőleg az egész kormánytestület valamennyi javaslatát egyhanguan elfogadta, s az 1909-iki üzletévre a fölmentést minden irányban megadta. Az egész részvényenként 500 korona osztalék kifizetését a társaság főpénz-

tára már a legközelebbi hivatalos napon, hétfőn, március 14-én megkezdte. A kormányzótestület tagjaiul egyhanguan megválasztották a következőket: Elnök, Csekonicus Endre gróf, alelnök Zichy János gróf. Választmányi tagok: Baich Milán báró, Bánffy György gróf, Batthyány István gróf, Bródy Samu dr.(uj), Darier Henrik, Erdődy Rudolf gróf, Gerliczy Ferenc báró, Karátsonyi Jenő gróf, Libits Adolf, Nádasdy Tamás gróf, Schoeller Pál lovag, Szegedy György, Sztányi Géza, Üchritz Zsigmond báró és Wenckheim Frigyes gróf. Az igazgatóság tagjai lettek: Harkányi Frigyes báró, László Zsigmond, Ormódy Vilmos, Szende Károly, Zichy Nándor gróf, a felügyelő bizottság tagjai: Berzeviczy Albert, Burchard-Béjavary, Konrad, Hajós József, Németh Titusz és Radvánszky Géza báró. Végül Szabó Imre részvényes köszönetet mondott első sorban, ormódi Ormódy Vilmos főrend, vezérigazgatónak, az igazgatóságnak, az egész kormányzótestületnek s a kitűnő tisztikarnak az elért fényes eredményért és kéri azt jegyzőkönyvbe foglalni. Csekonicus gróf elnök köszönetet mond a kormányzótestület nevében a bizalomnyilvánításért s ezzel a közgyűlés véget ért. A közgyűlés után tartott igazgatósági ülésen az igazgatóság a következőleg alakult meg. Igazgatósági elnök Harkányi Frigyes báró lett, vezérigazgató Ormódy Vilmos főrend, helyettes vezérigazgató pedig Szende Károly.

— **Zeneestély.** Ma este az Orbán kávéházban zeneestély lesz. Csányi Flóri zene-kara hangversenyez.

Főszerkesztő: **Polgár József.**

Felelős szerkesztő: **Éles Károly.**

Laptulajdonos és kiadó: **Horvát Gábor.**

Szükségleteinket a következő kereskedőknél és iparosoknál szerezzük be:

ADORJÁN FERENC, fényképészeti műterem Rákóczi-ucca 397 sz.

BAZSÓ SÁNDOR és FIA kovács és kocsigyártók. Árpád-u.

BERETZKY GYULA fűszer-, liszt- és üveg-áru-kereskedése.

BORSOS JENŐ úri és női cipész. Flórián-tér. Fromvald-féle házban.

BÖHM PÁL kézmű-, divatáru kereskedése és vászon gyári raktára. Kossuth Lajos-ucca.

DARNAY KÁLMÁN vas- és fűszer kereskedése és gépraktára.

FISCHER MÓR ecetszesz-, konyak- és likörgyáros, pálinkanagykereskedő. Mosó-u.

HORVÁTH LAJOS borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca.

Id. HORVÁTH JÓZSEF úri és női cipész, Kossuth Lajos ucca. (Balasits-féle ház).

HULLAY LAJOS építőmester. Árpád-ucca 454 sz.

JAKAB IMRE beszálló vendéglője. Árpád-u.

IOÓS ANTAL borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca, Epstein-ház.

KELL JENŐ bérkocsitulajdonos és vendéglős. Mihályfai-ucca 82. sz.

KOVÁCS LAJOS férfi és női cipész üzlete. Gyógyszertár mellett.

KLAFFL LAJOS épület- és butorasztalos. Temetkezési vállalkozó. Nagy koporsó-raktár. Kész butorraktár.

KOHN TESTVÉREK vaskereskedése, gépraktár. Kossuth Lajos-ucca.

KOVÁCS VILMOS vegyeskereskedő és kocsmáros. Mihályfai-ucca.

KORBÉLY FERENC süítő üzlete. Árpád-ucca 287. sz.

KOVÁCS ZSIGMOND borbély és fodrász.

KESZLER PÁL kocsigyártó és szobafestő. Mihályfai ucca.

LÓWY NŐVÉREK női ruha varróterme
Deák Ferenc ucca.

MAUTHNER SAMU vegyeskereskedő.
Keszthelyi-ucca.

MÁRKUS SALAMON FIA áruháza. Kos-
suth Lajos-ucca.

MESTERHÁZY SÁNDOR vendéglős
Kisfaludy-szálló tulajdonosa.

MÉSZÁROS SÁNDOR hentes. Kossuth
Lajos-ucca.

ORBÁN ISTVÁN kávéháza. Kossuth-ucca
PENTZ MIHÁLY kőfaragómester, nagy
sirkőraktár. Árpád-ucca.

PAULINYI JÓZSEF lisztkereskedése, gabo-
nacsere. Flórián-tér és Árpád-ucca sarkán.

ROTHSCHILD SÁNDOR épületfa- és
deszka-kereskedő. Rendeki-ucca.

SCHNITZLER SAROLTA kézimunka üz-
lete és harisnyakötődéje. Kossuth-ucca.

SCHRÖDER JÓZSEF vasuti vendéglős.

SZIJARTÓ GYÖRGY templom-, szoba- és
címcsztő. A plébánia templom mellett.

SZELESTEY GÉZA beszálló vendéglője az
A rany-báránny-éhoz.

TASCHEK JÁNOS építőmester és vállal-
kozó. Váralja utca 35 szám. Major festő-
féle ház.

TÓTH GYULA férfi- és gyermekruha
raktára, Flórián-tér.

WÜRZBURGER JAKAB vegyes, porcellán
és üvegáru nagykereskedése.

A híres
„Willax“ kávé
kapható
Márkus Salamon Fia cégnél Sümegen.

Szőlőoltvány,

szőlővesszőről és borról nagy képes ár-
jegyzékemet

ingyen

és bérmentve küldöm meg a ki címét
tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, aki
rendelni nem akar, mert ebből megta-
nulhatja a szőlőtelepítést s emellett
sok szőlőkép van benne. Szőlőoltványokból
és más egyéb európai és amerikai sima és
gyökeres vesszőkből, a világhírű Delaware-
ből állandóan több millió készlet eladó,
olcsó ár mellett. Több ezer elismerő
levél, közte több hercegi és grófi uroda-
lomtól. Cím:

Szücs Sándor fia, szőlőtelepe,
Bihardiószeg.

Szőlősgazdák!

Homokon és kötött földön.

A ki borait min-
denkor jó áron
és hamar akarja
eladni, ültessen
Delaware szőlőt
szántóföldekre
is, és ha a hiányzó
tőkét ezzel pótolja,
az ilyen vegyes bor
oly finom lesz, hogy
drágán és ha-
mar eikel.

Ezt bizonyítjuk, kik már termeljük és
bizonyítják a nagy borkereskedők, a kik
60—80 koronáért is megveszik hektó-
ját, ha százezer hold ilyen teremne is.
Permetezés nélkül a múlt évben is pe-
renosporától mentes nagy termést adott
(holdanként 35 hektó).

Vesszőről árjegyzék ingyen és bérmentve.
Nagy Gábor szőlőnagybirtokos Kóly Bihar-m.
posta, távirtda és távbeszélő állomás.
Levelezés magyar, román, horvát, szerb
és német nyelven.

Kérjen ingyen és bérmentve

Pick H. és Társa

cégtől, Budapest. V. Akadémia ucca 16.
árajánlatot, ismertetést és tanusítványokat

ANTI-PERONOSPORA

a világ legjobb, leghatékonyabb, a nö-
vénynek leghasznosabb permetezőszerezéről.

egy fillérbe sem kerül

annak használata, miután szőlőjét, gyü-
mölcsfáit stb. radikálisan óvja a peronos-
pora ellen és a termés mennyisége na-
gyobb és jobb lesz. Anti-Peronospora

pénzt hoz a házhoz.

KLAFFL LAJOS

épület és butor asztalos, temetkezési vállalat, Sümegen.

Van szerencsém a nagy érdemű közönség szives tudomására hozni,
hogy a Kossuth Lajos uccai házamban a mai kor igényeinek meg-
felelő

kész butor-raktárt.

rendeztem be. Hazai és részben saját gyártmányu, szalon, hálószoba
és ebédlő berendezések, legjobb minőségű hajlított faszékek, konyha,
és kerti butorok, képkeretekből stb. tartós szép kivitelben nagy vá-
lasztékban állandó raktárt tartok legjutányosabb gyári áron egy évi
jótállással.

Szives pártfogásukat kéri

teljes tisztelettel

Klaffl Lajos.

KRAJCZÁR GYÖRGY

épület és butor asztalos, temetkezési vállalkozó, Sümegen.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy
Árpád-uccai házamban 9 év óta fennálló koporsóraktáramat érc és érc
utánzatú fakoporsókkal, valamint ravatallal és a mai kor igényeinek meg-
felelő mindennemű temetkezési cikkekkel a legszebb kivitelben kibővi-
tettem.

Ravatározást Sümegen 8 koronától 16 koronáig a legszebb kivitel-
ben állítok, vidéken némi felárral. Érckoporsók 120 koronától 200 ko-
ronáig a legszebb kivitelben kaphatók, továbbá érc utánzatú és sima fa-
koporsók, valamint mindennemű temetkezési cikkek mérsékelt árak mellett
kaphatók.

Szives pártfogásukat kéri

teljes tisztelettel

Krajczár György

asztalos és temetkezési vállalkozó.

Első magyar általános biztosító társaság, Budapest.

I. Tűz-, szállítvány-, jég- és betörés-biztosítási üzlet.

Ötvenkettedik évi zárszámla 1909. január 1-től december 31-ig.

KIADÁSOK.	korona		III.		BEVÉTELEK.	korona		III.	
	korona	III.	korona	III.		korona	III.	korona	III.
I. Tűzbiztosítás.					I. Tűzbiztosítás.				
Kifizetett károk és költségek	10.866.841-09		5.703.125	85	Az 1908. évről áthozott kiegészítő díjtartalék a viszontbiztosított rész levonása után és minden megtérülés nélkül	6.700.000	—		
levonva viszontbiztosított károk és költségek	4.661.715-24				Tűzbiztosítások után bevett kiegészítő díjak és a l. évben lejárt díjkötelez. és díjváltók	20.850.828-17			
Függőben maradt károk tartaléka	535.050	29	1.323.764	36	levonva: törlesztett díjak	2.472.981-87			
Szerzési és igazgatási költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levonásával	329.744	51			és díjrészek	7.163.894-11	9.688.875-2	11.213.952	19
Jövedelmi adó és bélyegilletékek	121.412	03			Az 1908. évben függőben maradt károk tartaléka	623.693	67	18.587.045	86
Postabérek	19.809	—			II. Szállítványbiztosítás.				
Adakozások közhasznú célokra	1.576.353	33			Az 1908. évről áthozott kiegészítő díjtartalék a viszontbiztosított rész levonása után és minden megtérülés nélkül	100.000	—		
A tűzbiztosítási üzletet terhelő igazgatási költségek	15.969	30			Szállítványbiztosítások után bevett kiegészítő díjak	507.164-77			
Behajthatlan követelések leírása	15.969	30			levonva: törlesztett díjak	1.961-53			
A következő évek kiegészítő díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megtérülés nélkül	6.700.000	—	16.222.021	7	viszontbiztosítási díjak	863.795-70	395.757-23	111.407	54
II. Szállítványbiztosítás.					Az 1908. évben függőben maradt károk tartaléka	97.851	63	301.260	17
Kifizetett károk és költségek	275.792-12				III. Jégbiztosítás.				
levonva viszontbiztosított károk és költségek	156.352-71				Az 1908. évről áthozott díjtartalék	802.972	77		
Függőben maradt károk tartaléka	69.510	61			Jégbiztosítások után bevett kiegészítő díjak	8.954.893-70			
Szerzési és igazgatási költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levonásával	22.775	29			levonva: törlesztett díjak	477.643-99			
A következő évek kiegészítő díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megtérülés nélkül	100.000	—	811.635	81	viszontbiztosítási díjak	1.815.257-46	2.292.901-45	1.661.997	84
III. Jégbiztosítás.					Az 1908. évben függőben maradt károk tartaléka	4.342	64	1.969.312	75
Kifizetett károk és költségek	2.510.833-02				IV. Betörésbiztosítás.				
levonva viszontbiztosított károk és költségek	1.401.031-28				Az 1908. évről áthozott kiegészítő díjtartalék a viszontbiztosított rész levonása után és minden megtérülés nélkül	280.000	—		
Függőben maradt károk tartaléka	6.667	85			Betörésbiztosítások után bevett kiegészítő díjak és lejáró díjrészek	404.064-71			
Szerzési és igazgatási költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levonásával	3.114	84			levonva: törlesztett díjak	55.751-49			
Bélyegilletékek	4.322	74			viszontbiztosítási díjak	179.822-22	235.570-71	168.488	—
Behajthatlan követelések leírása	196.433	63			Az 1908. évben függőben maradt károk tartaléka	19.529	95	468.017	95
A folyó évből lejáró több éves jégbiztosítások esedékes tart.	300.597	09	1.967.064	87	V. Egyéb bevételek.				
A következő évek díjtartaléka	6.700.000	—			Szelvény-, takarékpénztári-, váltó- és egyéb kamatok, valamint árfolyamnyereség idegen pénznemek után	966.135	43	1.123.805	01
IV. Betörésbiztosítás.					Társasági házak tiszta jövedelme	157.760	18	22.408.132	31
Kifizetett károk és költségek	47.794-72								
levonva viszontbiztosított károk és költségek	24.984-18								
Függőben maradt károk tartaléka	29.277	80							
Szerzési és igazgatási költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levonásával	67.295	20							
A következő évek kiegészítő díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megtérülés nélkül	340.000	—	479.383	24					
V. 1909. évi nyereségszámla.									
A folyó évi üzletből fennmaradt nyereségért			3.447.761	25					
			22.408.132	34					

Mérlegszámla 1909. december 31-én.

VAGYON.	korona		III.		TEHER.	korona		III.	
	korona	III.	korona	III.		korona	III.	korona	III.
Elhelyezett tőkepénzek takarékpénztárak- és bankoknál	5.812.211	78	2.818.957	—	Résztvényalapítók: teljesen befizetett 2000 egész részvény a 1000 forint és teljesen befizetett 2000 fél részvény a 500 forint	6.000.000	—		
3.124.000 kor. n. é. Magy. földhitelint. 4 1/2%-os korona záloglevél a 92-50	2.730.481	—	1.609.500	—	Társasági tartalékok	6.000.000	—		
2.366.000	1.609.500	—	980.075	—	Külön tartalék	4.016.811	14		
1.740.000	980.075	—	944.460	—	Jégbiztosítási külön tartalék	1.000.000	—		
964.000	944.460	—	436.530	—	Tűzbiztosítási díjtartalék kiegészítőben a viszontbizt. rész levonásával és minden megtérülés nélkül	6.700.000	—		
450.000	436.530	—	400.000	—	Szállítvány-biztosítási díjtartalék kiegészítőben a viszontbizt. rész levonásával és minden megtérülés nélkül	100.000	—		
400.000	400.000	—	2.347.875	—	Jégbiztosítási kiegészítő-díjtartalék a viszontbiztosított rész levonásával és minden megtérülés nélkül	800.597	69		
230.000	2.347.875	—	2.394.800	—	Betörésbiztosítási kiegészítő-díjtartalék a viszontbiztosított rész levon. és minden megtérülés nélkül	340.000	—		
11974 drb Magyar francia biztosító részvénytársasági részvény	2.394.800	—	668.000	—	Függőben maradt károk tartaléka	535.050	29		
900 drb Bécsi évi- és járadékbiztosító intézeti részvény	668.000	—	281.500	—	Szállítvány-biztosítási díjtartalék kiegészítőben a viszontbizt. rész levonásával és minden megtérülés nélkül	69.510	61		
530 drb „Securitas” viszontbiztosító rs. részvény	281.500	—	199.000	—	Betörésbizt. díjtartalék kiegészítőben a viszontbizt. rész levonásával és minden megtérülés nélkül	103.940	85		
599 drb Bécsi biztosító társ. részvény	199.000	—	214.480	—	Külön tartalék	29.277	80		
997 drb Hazai Általános biztosító társasági előbbeségi részvény a 200—	214.480	—	2.100.000	—	Ormsód Amélie alapítvány	29.277	80		
A fenti értékpapírok stb. után az év végéig esedékes kamatok	2.100.000	—	17.500	—	Ormsód Ormody Amélie alapítvány	91.078	23		
Tízrészletű és szolgálati nyugdíjalapjaitok értékei	17.500	—	49.835	—	Ormsód Ormody Amélie alapítvány	7.073	—		
2.100.000 Kor. n. é. Kiszármazott rész. földhitelint. 5%-os zálogl. a 100—	49.835	—	370	—	Ormsód Ormody Amélie alapítvány	2.126.449	79		
Ezen értékpapírok után az év végéig esedékes kamatok	370	—	78.645	—	Ormsód Ormody Amélie alapítvány	500.000	—		
„Ormsód Ormody Amélie alapítvány” értékei	78.645	—	9.925.811	—	Ormsód Ormody Amélie alapítvány	100.000	—		
50.000 Kor. n. é. Kiszármazott rész. földhitelint. 4 1/2%-os zálogl. a 97-50	9.925.811	—	4.753.436	—	Ormsód Ormody Amélie alapítvány	100.000	—		
Az év végéig esedékes kamatok	4.753.436	—	370	—	Ormsód Ormody Amélie alapítvány	52.014	50		
Első magyar általános biztosító társaság „Tűzoltók segélyalapja” értékei, ledében a m. kir. Állampénztárban	370	—	78.645	—	Ormsód Ormody Amélie alapítvány	78.645	37		
Lezárt kárházaitási tőkékért	78.645	—	9.925.811	—	Ormsód Ormody Amélie alapítvány	7.585.953	14		
Társasági házak	9.925.811	—	4.753.436	—	Ormsód Ormody Amélie alapítvány	8.447.967	25		
Különléte adások: a) Pénzkészlet és maradványok a képviselőségeknek	4.753.436	—	2.222.017	—					
b) Maradványok idegen biztosító intézeteknél	2.222.017	—	954.256	—					
Jégbiztosítási osztály folyó számlái	954.256	—	555.272	—					
Központi pénzkészlet	555.272	—	110.877	—					
	110.877	—	40.231.128	06					

II. Életbiztosítási üzlet.

Negyvenhetedik évi zárszámla 1909. január 1-től december 31-ig.

KIADÁSOK.	korona		III.		BEVÉTELEK.	korona		III.	
	korona	III.	korona	III.		korona	III.	korona	III.
Törlesztett kötvények díja	1.703.863	34			A múlt évből áthozott díjtartalék	120.030.742	51		
Visszaváltott kötvényekért	2.244.458	07			Befolyt díjak: ez évben kiállított kötvények után	2.023.718	05		
Hajléselek után kifizetett kárösszeg	4.726.939	09			az előbbi években kiállított kötvények után	19.545.540	82		
Lejáró kihazásitási tőkékért	3.754.216	13			a biztosított tőke emelésére fordított nyeresemények	99.594	95		
Kihazásit. biztosításoknál haláleset követelt. díjvisszatérít.	65.204	47			illetékek	21.668.813	82	22.135.413	82
Függőben levő károk és díjvisszatérítések tartaléka	740.795	12			Kamatjövdelem	466.570	—	5.610.889	57
Függőben levő kihazásitási tőkék tartaléka	3.652.88	04			Múlt évi függőben volt károk és díjvisszatérítések tartaléka	791.411	30		
Évjáradékokért	507.650	71			Múlt évi függőben volt kihazásitási tőkék tartaléka	270.543	74	1.061.985	01
Viszontbiztosítási díjak	787.815	39							
Bélyegért	399.882	11							
Irodai bér, postadíjak, nyomtatványok, út- és egyéb költs.	399.882	11							
Tiszti fizetések	315.966	14							
Adóért	44.421	94							
Orvosi díjakért	20.154	23							
Szerzési és díjbajhítási költségek	1.489.303	27							
Behajthatlan tartozások leírása	50.942	78							
Kiszármazott kárházaitási tőkék tartaléka	8.000	—	18.408.695	60					
Díjtartalék az év végén			128.824.53	61					
1909. évi nyereség			1.065.761	73					
			148.898.980	94					

Mérlegszámla 1909. december 31-én.

VAGYON.	korona		III.		TEHER.	korona		III.	
	korona	III.	korona	III.		korona	III.	korona	III.
Értékpapírok	106.721.249	kor. 80 III. ugyanl.	2.519.568	30	Díjtartalék	132.536.065	kor. 58 III.		
2.764.200 kor. n. é. magyar kir. 4%-os koronajáradék 15 l-rei	1.944.015	—	1.944.015	—	levonva a viszontbiztosítási díjtartalékokot	3.711.541	92 III.	128.824.523	61
11.903.000	1.944.015	—	13.534.600	—	Biztosítási alap			929.842	07
14.632.000	13.534.600	—	13.800.540	—	Kihazásitási tőkék nyereséménye			752.343	68
15.01.800	13.800.540	—	10.241.512	—	Függőben levő károk és díjvisszatérítések tartaléka			740.795	12
11.012.400	10.241.512	—	9.10.235	—	Függőben levő kihazásitási tőkék tartaléka			306.528	04
10.974.600	9.10.235	—	9.243.883	—	Türelmi csoportok számlája			162.110	89
493.100	9.243.883	—	458.583	—	Előre fizetett díjak			26.301	16
991.100	458.583	—	976.135	—	Fel nem vett nyeresemények 1908. évről			93	20
6.858.400	976.135	—	373.622	—	Kiszármazott biztosítások tartaléka			8.000	—
3.800.000	373								